

Proje Yöneticisi: Öğr.Gör. MİRAY KARAKOYUN

Proje ID: 22238

Proje Kodu: TGA-2021-22238

Proje Başlığı: ÇÖLYAK TANILI HASTALARDA NÖROBİLİŞSEL İŞLEVLERİN SAĞLIKLI KONTROLLERDEN FARKI ve 1 YILLIK DİYET UYUMU İLE DEĞİŞİMİ

Proje Türü: Genel Araştırma Projesi

Proje Özeti: Çölyak hastalığı genellikle çocukluk çağında tanı konan kronik bir hastalıktır [1]. Görülme sıklığı veya tanılanma olasılığı giderek artmaktadır. Prevalansı %1 ila 3 arasında değişmektedir [2]. Çölyak hastalığının kognitif becerilere etkisini değerlendiren az sayıda erişkin çalışması bulunmaktadır. Bu çalışmalarda Çölyak hastalığının erişkinlerde bilişsel bozulma ve entelektüel yeti yitimi gibi etkileri olduğu bildirilmiştir. Bununla birlikte erişkinlerde bilişsel bozulmanın hastalığın gidişi ile korele olduğu da bildirilmiştir [3-7].

Çölyak hastalığı gastrointestinal traktı etkilemekle birlikte, yarattığı malabsorbsiyonun sistemik etkileri de bulunmaktadır. Yetişkin hastalarda bilişsel bozulmayı ile Çölyak hastalığının şiddetinin belirleyebileceği gösterilmiştir. Literatürde çocuk hastalarda Çölyak hastalığının bilişsel bozulmaya etkisini araştıran çalışma yoktur ancak okul başarısına etkisini değerlendiren bir çalışma bulunmaktadır [8]. Bu çalışmada Çölyak hastalığının lise düzeyinde okul başarısına etkisi bulunmadığı bildirilmiştir. Geniş örneklemlili bu çalışmada 9. Sınıfta düşük akademik performans okul kayıtlarından elde edilmiştir. Ancak bilişsel bozulma sadece okul performansını etkilemeyeceği göz önünde bulundurulmalıdır. Bilişsel bozulmanın okul notları ile ilişkisi karmaşıktır. Bu çalışmada hastaların ek psikiyatrik bozuklukları taranmamış sadece okul performansı değerlendirilmiştir. Bilişsel bozulma işlevsellik ve yaşam kalitesine etki edebilir. Özellikle Çölyak tanılı çocuk hastalarda nörobilişsel değerlendirmenin önemi ve literatüre yapacağı katkı kaçınılmazdır.